

**FACTORS AFFECTING POSTPARTUM WOMEN'S
ANXIETY-DEPRESSION IN RAMATHIBODI HOSPITAL:
LOGISTIC REGRESSION ANALYSIS**

PORNSRI DISORNTATIWAT

**With compliments
of**
มีศรีพรทิพย์ ม.มุลอก

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (BIOSTATISTICS)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

1998

ISBN 974-662-505-5

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
P836 f
1999
C.2

311302 e.a

Copyright by Mahidol University

3736070 PHBS/M : MAJOR: BIOSTATISTICS; M.Sc (BIOSTATISTICS)

KEY WORDS : POSTPARTUM/ FACTORS/ ANXIETY/ DEPRESSION

PORNSRI DISORNTATIWAT : FACTORS AFFECTING POSTPARTUM WOMEN'S ANXIETY-DEPRESSION IN RAMATHIBODI HOSPITAL: LOGISTIC REGRESSION ANALYSIS.

THESIS ADVISORS: THAVATCHAI VORAPONGSATHORN, Ph.D., PIANGCHAN ROJANAVIPART, M.Sc., M.H.S., CHAKRIT SUKYING, MD. 123 P. ISBN 974-662-505-5

The postpartum period is a time of major physical and psychological transition for new mothers. The adjustment to new parenthood is often difficult, and many factors may combine to bring on feelings of depression and emotional disorders. The purposes of this research were to study prevalence rate of anxiety and depression in postpartum women, and to identify, and estimate the odds ratio of the factors affecting such anxiety and depression.. The subjects were 240 postpartum women who followed up at the postpartum clinic in Ramathibodi Hospital from January to August 1998. The studied subjects were screened by the Thai Hospital Anxiety Depression Scales (Thai HADS), using a cutoff score of ≥ 11 for a case group ($n= 60$) and a cutoff score of < 11 for a control group ($n=180$). The data were collected by self administered questionnaires which included maternal factors, obstetric factors, social factors and the Thai Hospital Anxiety Depression Scales. Stepwise logistic regression was used to determine these factors.

The results revealed that the prevalence rates of postpartum anxiety and depression were 6.1 and 2.8 percent respectively. Three factors affecting postpartum anxiety were the number of children (OR = 3.50), postpartum blues (OR = 9.27) and marital satisfaction (OR = 6.59). Three important factors could explain 34.25 percent of variance in anxiety. There were four factors i.e. postpartum blues (OR = 3.64), abnormality in newborn (OR = 3.80), marital satisfaction (OR = 6.50) and maternal relationship (OR = 2.48) significantly associated with postpartum depression. These four factors could explain 24.87 percent of variance in postpartum depression. The results of this study suggested that nurses and health professionals should try to detect the symptoms of anxiety-depression in postpartum women as early as possible, especially for women who have problems of abnormality in newborn and marital satisfaction. In addition, the health officers should care for the problem cases by continuous visits and telephone follow up continuously.

3736070 PHBS/M : สาขาวิชา: ชีวสถิติ; วทม. (ชีวสถิติ)

คำสำคัญ : หลังคลอด/ ไข้/ อาการวิตกกังวล/ ภาวะซึมเศร้า

พรศรี คิสรเตติวัฒน์ : ไข้ที่มีความสัมพันธ์ต่ออาการวิตกกังวล-ภาวะซึมเศร้าของมารดาหลังคลอด ในโรงพยาบาลรามธิบดี: การวิเคราะห์การถดถอยแบบลอจิสติก (FACTORS AFFECTING POSTPARTUM WOMEN'S ANXIETY-DEPRESSION IN RAMATHIBODI HOSPITAL: LOGISTIC REGRESSION ANALYSIS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ธวัชชัย วรพงษ์พร, Ph.D, เพ็ญจันทร์ โรจนวิภาต, M.Sc, M.H.S., จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง พ.บ. 123 หน้า. ISBN 974-662-505-5

มารดาหลังคลอด เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ อีกทั้งยังต้องปรับบทบาท ภาระงานเป็นมารดาเพื่อดูแลเอาใจใส่นูทร อันเป็นผลให้เกิดความเครียดและความผิดปกติทางอารมณ์ จุด ประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาอัตราความชุกและไข้ที่มีความสัมพันธ์ต่ออาการวิตกกังวล- ภาวะซึมเศร้าของมารดาหลังคลอด กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่คลอดบุตรมีชีวิตและมารับบริการตรวจ หลังคลอดในโรงพยาบาลรามธิบดีระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือน สิงหาคม 2541 ตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 240 รายถูกเลือกมา โดยใช้แบบสอบถาม Hospital Anxiety and Depression Scale ฉบับภาษาไทย (Thai HADS) โดยแบ่งเป็นกลุ่มศึกษาซึ่งมีคะแนนแบบสอบถาม Thai HADS ≥ 11 จำนวน 60 ราย และกลุ่มควบคุมซึ่งมีคะแนนแบบสอบถาม Thai HADS < 11 จำนวน 180 ราย การเก็บข้อมูลได้ใช้แบบสอบถามซึ่ง ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของมารดาหลังคลอด ไข้การคลอด ไข้ทางสังคม และแบบสอบถาม Hospital Anxiety and Depression Scale ฉบับภาษาไทย (Thai HADS) การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ การถดถอยแบบลอจิสติก

ผลการวิจัยพบว่าอัตราความชุกของอาการวิตกกังวลของมารดาหลังคลอดพบร้อยละ 6.1 และภาวะ ซึมเศร้าหลังคลอดพบร้อยละ 2.8 ไข้ที่มีความสัมพันธ์กับอาการวิตกกังวลหลังคลอดอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ มี 3 ไข้ ได้แก่ จำนวนบุตร (OR = 3.50) อาการเศร้าหลังคลอด (OR = 9.27) และความพึงพอใจ ในชีวิตสมรส (OR = 6.59) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนต่อความวิตกกังวลหลังคลอดได้ร้อยละ 34.25 ไข้ที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าหลังคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 4 ไข้ ได้แก่ อาการ เศร้าหลังคลอด (OR = 3.64) ความผิดปกติของทารกแรกเกิด (OR = 3.80) ความพึงพอใจในชีวิตสมรส (OR = 6.50) และ ความสัมพันธ์กับมารดา (OR = 6.50) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนต่อภาวะซึม เศร้าหลังคลอดได้ร้อยละ 24.87 ผลการวิจัยจากการศึกษานี้มีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลและเจ้าหน้าที่สา ธารณสุขควรค้นหาปัญหาอาการวิตกกังวลและซึมเศร้าของมารดาหลังคลอดตั้งแต่เนิ่นๆ โดยเฉพาะมารดา คลอดบุตรที่ความผิดปกติของทารกแรกเกิดและมีปัญหาในชีวิตสมรส นอกจากนี้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ควรมีการเยี่ยมบ้านและใช้โทรศัพท์ติดตามมารดาที่มีปัญหาอย่างต่อเนื่อง